

A 240 éves jubileumi Klíma-konferencia („Új könyvtár virul itt, tele rendbe rakott tudománnyal. Fontos, hogy mindent nyitva találj oda-bent.” Tudomány és kutatás a Klíma Könyvtárban.) megnyitó beszédei

Pécs, 2014. október 16–17., Dóm Kötár

Nagy tisztelettel és szeretettel köszöntöm Rektor Urat [Prof. Dr. Bódis József], Főigazgató Asszonyt [Prof. Dr. Fischerné Prof. Dr. Dárdai Ágnes], Osztályvezető Asszonyt [Dr. Schmelczér-Pohánka Éva], a kedves előadókat, résztvevőket, érdeklődőket!

Nagyon örülök ennek a jubileumi konferenciának, hiszen egy közös kincsünk jobb megismerését kívánja szolgálni ez a mostani alkalom is. Engedjék meg nekem, hogy talán távolinak tűnő gondolattal ajándékozzam meg Önöket.

Amikor a filozófiai tanulmányokban az ember eljut az ismeretelméleti kérdések tárgyalásához, akkor egy nagyon izgalmas területhez is kilyukadhat. Nevezetesen, az a kérdéskör illik talán ide, mikor egy tárgyat, egy személyt, egy eseményt szeretnénk megismerni, akkor a megismerésünk célját egy úgynevezett „hületikus homály” veszi körül, és ez a homály részben elfedi, részben segít értelmezni azt, amit szeretnénk megismerni. De egészen bizonyos, hogy ha nem fordítunk figyelmet ezen közeg értelmezésére, akkor téves lehet a megismerésünknek a konklúziója, vagy lényegileg befolyásolja annak eredményét.

A mai konferenciánkon ezen megismerési közeghez mindenképpen hozzátartozik, hogy Klíma püspök úr ezt a könyvtárat egyetemalapítás szándékával hozta létre, és azzal a szándékkal, hogy mindenki, aki az igazság, a tudomány után érdeklődik, legyen módja megismerni az ott összegyűjtött kincseket és értékeket.

Ugyancsak a megismerési közeghez tartozik az is, hogy nemcsak egyedül ő, hanem több más püspök a különböző korokban is, püspökségek, jelentős anyagi eszközöket fordítottak ezen tudományos eredmények összegyűjtésére, szakszerű tárolására, feldolgozására és bemutatására is.

Ugyancsak ehhez az értelmezési közeghez tartozik az is, hogy az a meggyőződés vezette Klíma püspök urat és a többi püspökelődöt is, hogy a hit és a kultúra abszolút összetartozik. A keresztény hit kultúrát teremt, létrehoz, mégpedig olyan kultúrát, amely az ember végső célját és a teljes embert tartja szem előtt.

Ezért aztán a következő ilyen értelmezési elem, amit szükséges szem előtt tartani, hogy amikor kultúrát teremt, a hit nem fél a szabadságtól. Azért nem, mert éppen a felismert igazság teremti meg azt a szabadságot, ami még inkább a kutatásra, még inkább az igazság megismerésére segítheti az embert.

Ugyancsak az értelmezési közeghez tartozik ennek a könyvtárnak a történelmi múltja is. Ugyancsak az értelmezési közeghez tartozik azon előadóknak, akik ezen a konferencián majd előadásaikkal gazdagítanak, a résztvevőknek a kutatási területe, tapasztalata, az elért eredmények, mindaz, amit itt élénk tárnak majd.

Külön öröm számomra – és ez is talán az értelmezést segítheti –, hogy erre a jubileumi konferenciára az egyetemen együttműködve kerül sor. Akár azt is mondhatjuk, hogy

Klimo püspök úrnak a terve, vágya ilyen formában testet ölt, valósággá lesz. Örömmel tölt el az is, hogy ezt a gazdagságot egyre-egyre mélyebben ismerhetjük meg a tudományos kutatásoknak köszönhetően, és ez a bemutatás, ez a föltárás, a mostani jubileumi konferencia a *Katolikus Kultúra Hetei* rendezvénysorozat részeként is megjelenhet.

És még egy gondolatot szeretnék zárásként megosztani Önökkel. Ez a tér, amelyben vagyunk, és itt az ősi székesegyház elemei bizonyos strukturális részeket tárnak fel előttünk, a szakrális teret jelenítik meg. Valójában ez a szakrális tér is segít jól értelmezni mindazt, amiről a könyvtár, a könyvtárban összegyűjtött tudományos eredmények, tárgyak hozzánk szólnak. A szakrális gondolkodásban, a szent térben tudjuk jól értelmezni mindazt, akik vagyunk, amit elérünk, amilyen eredményeink vannak, és e szent térben ragyog fel számunkra igazán az igazság – úgy, ahogyan XVI. Benedek pápa, vagy azt megelőzően II. János Pál pápa „*Veritatis splendor*” kezdetű enciklikájában erről beszélt.

Kívánom mindenkinek, hogy ez a közös tevékenység jó értelmezési pontokat adjon a kezünkbe, és segítsen jobban megismerni megismerésünknek a tárgyát.

Szép konferenciát kívánok mindenkinek!

Udvardy György

Tisztelt Püspök Úr, Főigazgató Asszony, kedves kolléganők, kollégák!

Általában ahhoz vagyok hozzászokva, hogy ilyen eseményeken az első szavak után felkérnek, és én köszöntöm a társaságot, és most döbbsentem rá, hogy ez egy kicsoda kényelmi állapot, mert Püspök Úr után megszólalni nem egy egyszerű dolog. Sem a stílus, sem a fölkészültség meg se közelíti azt a színvonalat, amivel Püspök Úr most megajándékozott bennünket.

Azt gondolom, hogy ez a hely a saját speciális atmoszférájával mindenkire megfelelő hatással van ahhoz, hogy méltónak érezze ezt a konferenciát helyszínéül. Úgy gondolom, hogy a pécsi egyetem rektoraként és egy ilyen konferencián köszöntőt mondóként nem tudom magamat elvonatkoztatni attól, hogy mi nagyon ragaszkodunk az 1367-es dátumhoz, miközben tudjuk, hogy nem volt jogfolytonosság a pécsi egyetemi lét történetében. De az biztos, hogy a hódoltság utáni időkben a legkiemelkedőbbet ezen a területen Klimó püspök alkotta. Nemcsak azzal, hogy megnyitotta a könyvtárát, nemcsak azzal, hogy petícióval fordult az uralkodóhoz, hogy ismételten megnyissák az egyetemet vagy újjáalakítsák, hanem az egész szellemiségével. Ő – mai modern kifejezéssel élve – első generációs értelmiségiként el volt bűvölve a könyvek világától, a tudástól, a tudásvágytól, voltak víziói – többek között a pécsi egyetemi léttel kapcsolatban –, és volt ereje ahhoz, hogy ezen az úton nagyon fontos, komoly lépéseket tegyen. Én nem tudom, melyik nagyobb hagyaték: a tizenötézetres vagy annál is nagyobb könyvtár vagy az egész munkássága, de azt hiszem, hogy munkássága olyan mély nyomot hagyott, ami előtt nekünk kell és illik tisztelni.

Akkor, amikor arra készülünk, hogy három év múlva az első magyar egyetem alapításának 650. évfordulóját megünnepeljük, akkor, amikor közelítünk ehhez a bűvös 650-es számhoz, és kimondjuk, hogy Magyarország 1367-ben belépett azon modern nemzetek sorába, akik tudásalapú társadalmat akartak és akarnak építeni, akkor illő, ha egy szellemi hagyaték, egy ilyen munkásság nagyon tiszteletreméltó helyet tölt be a történelemben és a mi emlékezetünkben.

Én nagyon hálás vagyok a szervezőknek, hogy ezt a mai jubileumi konferenciát összehozták, nagyon hálás vagyok Püspök Úrnak és munkatársainak, hogy ezt együtt meg tudtuk csinálni, és biztos vagyok abban, hogy a mai és a holnapi nap folyamán számos olyan tény és adat kerül majd napvilágra, melyekről eddig nem tudtunk.

Én kívánok Önöknek nagyon jó konferenciát, nagyon jó előadásokat és kellemes időtöltést!

Köszönöm, hogy meghallgattak!

Bódis József